

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 502/2020-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátskou kanceláriou URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondrej Urban, MBA, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Senica v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 32/2015 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. septembra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ]

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Senica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 32/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v súdnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 7 Cb 32/2015 sa žalobou podanou 31. júla 2015 žalobkyňa domáha proti sťažovateľovi ako žalovanému zaplatať sumu 360 000 € s príslušenstvom z titulu náhrady škody.

3. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namieta, že okresný súd v napadnutom konaní svojím postupom porušil jeho v bode 1 označené práva, a to tým, že ani po viac ako piatich rokoch vo veci meritórne nerozhodol. Doterajšie úkony okresného súdu považuje za nedostatočne efektívne, nesústreďené a neúčinné a poukazuje na „*extrémnu dĺžku súdneho konania*“.

4. Sťažovateľ dal ústavnému súdu do pozornosti, a táto skutočnosť je ústavnému súdu z vlastnej rozhodovacej činnosti známa, že sťažovateľ v nedávnej minulosti (21. apríla 2020, pozn.) podal obdobnú ústavnú sťažnosť, o ktorej ústavný súd rozhodol uznesením sp. zn. IV. ÚS 290/2020 zo 17. júna 2020 (ďalej len „uznesenie zo 17. júna 2020“) tak, že ju ako zjavne neopodstatnenú odmietol. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti uviedol, že s odôvodnením uznesenia zo 17. júna 2020 sa nemôže stotožniť a tvrdí, že okresný súd vo veci opätovne nekoná. Sťažovateľ je presvedčený, že postup okresného súdu v napadnutom konaní možno označiť za konanie so zbytočnými prietahmi, a túto skutočnosť podľa sťažovateľa preukazuje už samotná dĺžka napadnutého konania a dlhodobý stav právnej neistoty, v ktorom sa sťažovateľ, ako sám tvrdí, nachádza.

5. Na základe tejto argumentácie sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 7 Cb 32/2015 porušené boli a prikáže okresnému súdu, aby konal v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov. Súčasne sa sťažovateľ domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 3 000 €, ako aj náhrady trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

II.

Právomoc ústavného súdu, relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon

v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

10. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, III. ÚS 263/03, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012).

12. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

13. Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

15. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

16. Podstatou ústavnej s'ťažnosti je námietka porušenia základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Cb 32/2015, ktoré dosiaľ nebolo právoplatne skončené. K porušeniu označených práv s'ťažovateľa malo dôjsť podľa jeho tvrdenia aj po vydaní uznesenia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 290/2020 zo 17. júna 2020.

17. Vzhľadom na to, že v rámci konania, vedeného pod sp. zn. IV. ÚS 290/2020, o predošlej ústavnej s'ťažnosti s'ťažovateľa si ústavný súd vyžiadal spis okresného súdu sp. zn. 7 Cb 32/2015 a s jeho obsahom sa podrobne oboznámil, ústavný súd už v konaní o tejto (v poradí druhej, pozn.) ústavnej s'ťažnosti nepovažoval za účelné opakovane vyzývať okresný súd na predloženie súdneho spisu tak, ako to s'ťažovateľ navrhol.

18. Ústavný súd konštatuje, že má elektronickou doručenkou preukázané, že 20. júla 2020 bolo právnemu zástupcovi s'ťažovateľa doručené uznesenie zo 17. júna 2020, ktorým ústavný súd predošlú ústavnú s'ťažnosť s'ťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

19. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania veci neprehliadol, že od predošlého rozhodnutia ústavného súdu (17. jún 2020) do podania tejto ústavnej sťažnosti (11. september 2020) neuplynuli ani tri mesiace. Ústavný súd ďalej poukazuje na tú skutočnosť, že od doručenia uznesenia zo 17. júna 2020 sťažovateľovi do podania novej ústavnej sťažnosti uplynulo 8 týždňov.

20. Ústavný súd ďalej vlastným šetrením zistil, že v čase predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti sťažovateľa je v napadnutom konaní nariadený termín pojednávania na 10. december 2020. Predošlý termín nariadený na 1. október 2020 bol zrušený z dôvodu, že sťažovateľ podal námietku zaujatosti súdu, čo nepochybne viedlo k spomaleniu priebehu napadnutého konania, prípadne k zmareniu meritórneho rozhodnutia okresného súdu.

21. Ústavný súd konštatuje, že v období od 17. júna 2020 doteraz nemožno pozorovať nečinnosť okresného súdu. V danom období trvajúcim necelé tri mesiace okresný súd nariadil dva termíny pojednávania a rozhodol o námietke zaujatosti súdu podanej samotným sťažovateľom. V priebehu uvedeného obdobia síce nastali také skutočnosti, ktoré predĺžili stav právnej neistoty sťažovateľa, ale zároveň je nutné konštatovať, že ich nemožno pripísať na vrub okresnému súdu.

22. Vzhľadom na uvedené ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú, pričom v plnom rozsahu poukazuje na odôvodnenie uznesenia zo 17. júna 2020, s ktorým sa plne stotožňuje. Súčasná aktivita okresného súdu v napadnutom konaní absolútne nenaznačuje, že by postup okresného súdu v kontexte celej veci predstavoval zásah do sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote.

23. Ústavný súd zastáva názor, že sťažovateľom namietaný postup okresného súdu ani v tejto fáze napadnutého konania nedosahuje ústavnoprávny rozmer, a tak nie je reálne predpokladať, že po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie by bolo možné prijať záver o porušení obsahu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

24. Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že pri posudzovaní ústavnej sťažnosti vzal do úvahy procesné postavenie sťažovateľa ako žalovaného v napadnutom konaní a toto postavenie porovnal s procesným postavením žalujúcej strany, snažiacej sa domôcť rozhodnutia o jej žalobe. Právna (ne)istota sťažovateľa ako žalovaného so zreteľom na sťažnostnú argumentáciu *«(negatívny dopad aj na psychickú stránku sťažovateľa a jeho absolútnu právnu neistotu, keďže ani po vyše 5 rokoch od podania žaloby „nevie“, či bude alebo nebude zaviazaný na značnú sumu vo výške 360.000 €)»* má svoje špecifiká aj vzhľadom na skutočnosť, že vo veci o zaplatenie pohľadávky súd právo nekonštituuje, ale deklaruje (s výnimkou náhrady trov konania). Ak však sporné právo existuje, žalovaný by s tým mal počítať. Ústavný súd teda bral na zreteľ aj skutočnosť, čo je „v hre“ pre tú ktorú sporovú stranu, v tomto prípade pre sťažovateľa ako žalovaného.

25. Na tomto základe ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

26. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. novembra 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu